गभीर त्रि० गच्छति जलमत्र गम-ईरन् भान्तादेशश्च। १निम्नस्थाने, २अतलस्पर्शे, ३मन्द्रे ध्वनौ च अमरः। ४गहने, ५दुष्प्रवेशे, ६दुर्बोधे च उणादिकोषः। "जीर्णा तरिः सरिदतीव गभीरनीरा" उद्भटः "न त्वां गभीरं गुरुहन्तः! सिन्धुः" ऋ० ३।३२।१६। "न तं गूहन्ति स्रवतो गभीराः" ऋ० १०।१०८।४॥ ७वाचि स्त्री निघण्टुः। ८द्यावापृथिव्योः रोदस्योः स्त्री द्वि० निघण्टुः।

गभीरात्मन् पु० गभीरः दुर्लक्ष्य आत्मा स्वरूपमस्य। परमेश्वरे। "चतुरस्रो गभीरात्मा" विष्णुस०। आत्मास्वरूपं चित्तं वा गभीरं परिच्छेत्तुमशक्यमस्य गभीरात्मा" भा०। [बृहड्ढक्कायाम् शब्दरत्ना०।

गभीरिका स्त्री गभीरा मन्द्रध्वनियुक्ता संज्ञायां कन्।

गभोलिक पु० अव्युत्पन्नप्रातिपदिकम्। मसूरे हारा०।

गम गतौ भ्वा० पर० अनिट्। गच्छति लृदित् अगमत् जगाम जग्मतुः। गन्ता गम्यात् गमिष्यति। गन्ता गमी गम्यः गन्तव्यः गमनीयः गच्छन् गतं गतः गतिः गन्तुम् गत्वा आगत्य। हृदयङ्गमः। जग्मिवान्। कर्मणि गम्यते अगमि गम्यमानः। णिच्। गमयति ते अजीगमत् ते। सन् जिगमिषति संजिगांसते। यङ् जङ्गम्यते। यङ्लुक् जङ्गमीति-जङ्गन्ति। जङ्गमम्। "क्षीदीयानपि गच्छति" माघः "गच्छति पुरः शरीरम्" शकु० "तेन गच्छन् न रिष्यति" मनुः। "न गणस्याग्रतो गच्छेत्" हितो०। "जगाम गहनं वनम्" देवीमा०। "तत्र निश्चित्य कन्दर्पमगमत् पाकशासनः" कुमा०। "गतं तिरश्चीनमनूरुसारथेः" माघः। "क्रोशार्द्धं प्रकृतिपुरःसरेण गत्वा" रघुः। "अगम्यां च स्त्रियं गत्वा" स्मृतिः।

अच्छ+आभिमुख्ये गच्छगत्य अभिमुखं गत्वा।

अति+अतिक्रम्य उत्कृष्य वा गमने। "ततो दशाहेऽतिगते कृतशौचो नृपात्मजः" रामा० अयो० ७७।१। "चिन्तामतिजगाम ह" भा० शल्य०४७ अ०। अतिक्रमार्थे नास्य गतित्वम् अतिगत्वा।

वि+अति+विशेषेणातिक्रम्य गतौ "कथमर्ज्जुन! कालोयम् स्वर्गे व्यतिगमस्तव" भा० व० १६७ अ०।

अधि+प्राप्तौ। "अधिगत्य जगत्यधीश्वरात्" नैष०। यथा "खनन् खनित्रेण नरो वार्य्यधिगच्छति" मनुः। "विशेषं नाधिगच्छामि निर्द्धनस्यावरस्य च" भा० शा० २२६ श्लो०। "वेदार्थानधिगच्छेच्च शास्त्राणि विविधानि च" याज्ञ०।

सम्+अधि+सम्यक् प्राप्तौ। "यत्ते समधिगच्छन्ति यस्यैते तस्य तद्धनम्" मनुः।

अनु+प्राप्तौ पश्चाद्गमने अनुकरणे च। "तत् पापं शतधा भूत्वा तद्वक्तॄननुगच्छति" स्मृतिः "श्रुतेरिवार्थं स्मृतिरन्वगच्छत्" रघुः। "अनुगननयमार्गामर्गलां दुर्नयस्य" माघः।

अन्तर्+व्यवधाने गतौ मध्यगतौ च। "भानौ यज्ञादन्तर्गतः" शत०ब्रा० १।६।१।१। "अन्तर्गता मदनवह्निशिखावली या" उद्भटः।

अप+अपाये विश्लेषजनकक्रियायाम्। "सा कन्यापजगामाथ समीपात्तस्य धीमतः" भा० द्रो० ५४अ०।

अपि+स्वकारणादौ प्रवेशे "असुं वागपिगच्छतु" अथ०२।१२।८।

अभि+आभिमुख्येन गतौ। "अनुरागाद्वने रामं दिष्ट्या त्वमभिगच्छसि" रामा० अयो० २ अ०। सम्यग्गतौ च "अभिगन्तास्मि भगिनीं मातरं च तवेति च" याज्ञ०।

अव+बोधे, "यदावगच्छेदायत्यामनिष्टं ध्रुवमात्मनः" मनुः। प्राप्तौ च "कुतो युद्धं जातु नरोऽवगच्छेत्" भा० उ० ७४०श्लो०।

आ+पश्चाद्देशविभागपूर्वकगतौ। "आगत्य बिल्वशाखायां चण्डिके! कुरु सन्निधिम्" दुर्गावाहनमन्त्रः। "धनुषोऽभ्यासमागत्य" भा० आ०१८७अ०। "आगता वत जरेव हिमानी सेव्यतां सुरतरङ्गिणी" उद्भटः। बोधे "आगमो निष्फलस्तत्र भुक्तिस्तोकापि यत्र नो"। आ+गम-णिच्। क्षमायां प्रतीक्षायाञ्च आत्म० "यावदागमयतेऽथ नरेन्द्रान्" नैष०। आगमयते कालम्। "कर्म्मादिषु सर्वेषु अध्वर्य्युः संप्रेषमागमयेत" लाट्या०श्रौ४।९।८।

अधि+आ+प्राप्तौ "नाध्यागमच्च मृगयंस्तां गां मुनिरुदारधीः" भा० आ०९९अ०।

अनु+आ+अनुकृतौ सम्यग्गतौ पश्चाद्गतौ प्रत्यागतौ च "अन्वागतो यज्ञपतिर्वो अभ्रमत" यजु०१८।५९। "अन्वागतो कर्म्मसमाप्तौ भवतः प्रत्यागमिष्यति" वेददी०। सम्बन्धे च। "किञ्चित् पश्यत्यनन्वागतः" शत० ब्रा० १४।६।१।१७। "अनन्वागतः अननुबद्धः" भा०।

अभि+आ+आभिमुख्येनागतौ "सर्वत्राभ्यागतो गुरुः" मनुः सम्यगागतौ "क्रमादभ्यागतं द्रव्यम्" याज्ञ०। प्राप्तौ च

उप+आ+समीपागतौ "वनादारादुपागतः" रामा०। "तपोनिधिं वेत्सि न मामुपगातम्" शकु०। उपस्थितौ अक०। "कथमापदुपागता" भा० स०२६०९अ०।

प्रति+आ+परावृत्यागमने (यतो गतिस्तत्र पुनरागतौ) "र-